

Personbil 2024

Funktions- och utrustningskrav

Framtaget av Fordonsgruppen inom MERIT. *Version 1.0*

Personbil 2024

Förankring

Remissinstans	Kommentar	Datum	Sign
Hållbarhet – Barn		2023-12-13	JJ
Samordning		2023-12-13	JJ
System	Inkomna synpunkter från Per J.	2023-12-13	JJ
Tillstånd & myndighet		2023-12-13	JJ
Trafik & fordon	Inkomna synpunkter från Ann-Catrin H. och Jimmy H.	2023-12-13	JJ
Upphandling	Inkomna synpunkter från Bjarne J.	2023-12-13	JJ
Kraftsamling MERIT Referensgrupp	UA	2023-12-15	JJ
Kraftsamling MERIT Styrgrupp	UA	2023-12-19	JJ

Versionshistorik

Version	Kommentar	Datum	Sign.
0.1	Dokumentets skapande		FE
0.2	Bearbetning		TH
0.3	Bearbetning	2023-11-16	TH
0.4	Dokumentformat	2023-11-17	JJ
0.5	Justeringar efter inkomna synpunkter	2023-11-21	JJ
0.6	Ändrat rubrik till Personbil 2024	2023-11-23	JJ
0.7	Justerat små texter.	2023-12-01	JJ
0.8	Justeringar efter inkomna synpunkter i förankringsrunda.	2023-12-13	JJ

Förord

Här presenterar Fordonsgruppen inom nätverket MERIT ett nytt dokument för personbilar avsedda för sittande resenärer.

MERIT är ett nätverk och forum för Serviceresor genom branschorganisationen Svensk Kollektivtrafik, med beställare representerade från regioner och kommuner i hela landet.

I dokumentet definieras funktions- och utrustningskrav för personbilar. Detta dokument ska ses som en guide och hjälp vid upphandling av Serviceresor.

Fordonsspecifikationer som presenteras i detta dokument fungerar lika bra för resor som inte är kategoriserade som serviceresor.

Innehållsförteckning

1	Allmänt	5
2	Bakgrund	5
3	Generella krav.....	6
3.1	Bedömning av fordons lämplighet	6
4	Utformning	8
5	Utrustning.....	8
5.1	Alkolås.....	8
5.2	Brandsläckare	8
5.3	Bälteskniv	8
5.4	Bälteskudde	8
5.5	Förbandslåda	8
5.6	Reflexväst.....	8
5.7	Lastförskjutningsskydd	9
5.8	Skolskylt.....	9
5.9	Däckkrav	9
6	Krocksäkerhet	10
7	Beställarens övriga fordonskrav	10
7.1	Fordonsålder.....	10
7.2	Fordonsräckvidd	10

1 Allmänt

Trafik med Serviceresor har stora funktionella behov både vad gäller trafiksäkerhet och fordonens utformning avseende:

- tillgängligheten in i och ut ur fordonen, samt i fordon under färd.
- ändamålsenliga utrymme för hjälpmedel inklusive arbetande hund (servicehund/ledarhund) och bagage.

2 Bakgrund

Inom branschorganisationen Svensk Kollektivtrafik finns utvecklat ett nätverk för offentliga upphandlare av Särskilda Persontransporter – MERIT. Inom MERIT finns utsedda arbetsgrupper som arbetar med olika specifika frågor. Varje grupp består av representanter från olika delar av landet som tillför särskild fackkompetens.

Arbetsgrupp Fordon & Trafik Personbil inom MERIT består för närvarande av:

Peter Lundqvist, Skånetrafiken
Johan Bring, Länstrafiken Kronoberg
Jimmy Hallström, X-trafik, Region Gävleborg
Karolin Metso, Västtrafik
Jonas Johansson, Svensk Kollektivtrafik
Tomas Hagelberg, Stadsmiljöförvaltningen Göteborg

3 Generella krav

Fordonen ska vara väl lämpade för transport av kunder inom serviceresor, servicehundar samt transport av hjälpmedel och enligt vissa avtal mindre gods och husdjur. Det skall vara enkelt att stiga i och ur i fordonet även med så kallat "vinterinsteg", när man sätter sig med rumpan först och därefter lyfter in fötterna. Nedan beskrivna mått är anpassade för att eftersträva ovan nämnda utformning.

Fordon av modell med karosserikod AC (stationsvagn, kombivagn) ger särskilda fördelar att medföra hjälpmedel och servicehund/ledarhund och ska ha:

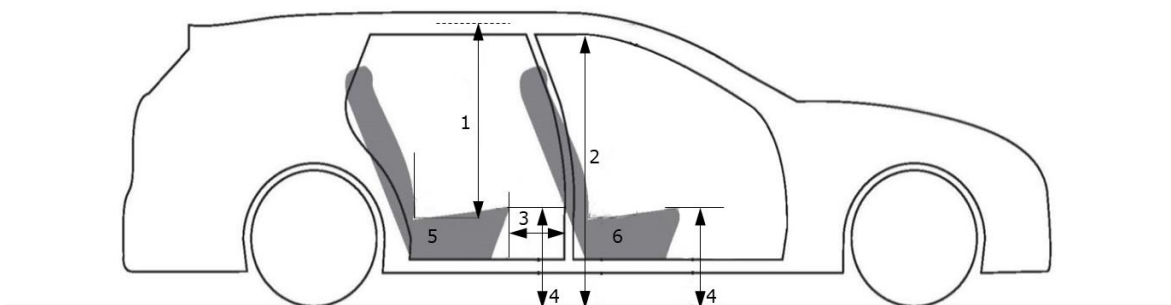
- Minst plats för fyra (1) passagerare.
- Samtliga sittplatser ska vara placerade i färdriktningen.
- Minst fyra (4) dörrar exklusive bagagedörr.

3.1 Bedömning av fordons lämplighet

Vid bedömning inför godkännande görs en summering av lämpligheten. Som stöd för bedömningen anger vi här specifika mått, se tabell 1 och figur 1. Kan trafikföretaget påvisa att önskad funktion och utrymme gällande plats för kunder, bagage och hjälpmedel kan uppnås med fordon som har andra mått än de specificerade kan detta godkännas av upphandlande verksamhet efter särskild prövning.

Tabell 1

#	Beskrivning	Minsta mått	Maximalt mått
1	Från innertak till ovansida av sittdyna	83 cm	
2	Från dörröppningens övre kant till marken	125 cm	
3	Från framkant av bakdörrrens öppning (B-stolpen) till baksätetsdynans framkant (i insteget)	25 cm	
4	Sitsens höjd över mark	55 cm	75 cm
5	Baksätets sittdynas bredd	125 cm	
6	Framsätets sittdyna bredd, utan hårda djupt skålade kanter	45 cm	

Figur 1 Mått personbil

Personbil 2024

Därutöver ska det finnas rymligt bagageutrymme:

- Med rymligt bagageutrymme menas att kundernas eventuella handbagage och hjälpmedel ska rymmas i bagageutrymme, som en rullator och en hopfällbar rullstol och eventuella handbagage eller motsvarande.
- Bagageutrymme ska även vara anpassat för arbetande hund.

Ytan behöver vara plan vid "inhopp" utan att vara nersänkt bakom tröskel.

[Läs även regler och riktlinjer för djur i transport för arbetande hund hos Jordbruksverket.](#)¹

¹ <https://jordbruksverket.se/djur/hundar-katter-och-smadjur/hundar/transportera-hundar#h->

4 Utformning

Fordonet och fordonets utrustning ska vara anpassade för att klara olika typer av köruppdrag samt erbjuda god komfort för kunderna. Nedan beskrivs utformning och utrustning som medger en god komfort för resenärerna.

Fordonen ska vara utrustade med:

- Automatisk klimatkontroll.
- Trepunktsbälte och nackskydd på samtliga platser.
- Barnsäker dörröppningsfunktion.
- Antispinnsystem t.ex. ESP.
- Fästanordningar i bagaget - för säkring av bagage och medföljande hjälpmedel.
- Kurvhandtag eller motsvarande ska finnas i anslutning till dörröppningar för att underlätta i- och urstigning för kunderna.

5 Utrustning

Utöver den utrustning som följer med från fordonstillverkarna så finns ett behov av att komplettera fordonen med tilläggsutrustning för att öka exempelvis säkerhet, funktionalitet och komfort i fordonen.

Nedan beskrivs den tilläggsutrustning som minst ska finnas med i fordonen. Därutöver kan tilläggsutrustningar skilja sig åt vid olika upphandlingar och eventuella tillägg/avsteg behöver då anges av varje upphandlare.

5.1 Alkolås

Alkolåset ska uppfylla de grundläggande kraven i CENELEC (Comité Européen de Normalisation Electrotechnique) standarden. Alkolåset ska kalibreras enligt tillverkarens krav Cenelec standard och minst uppfylla TSFS 2011:70 för alkolås.

5.2 Brandsläckare

Brandsläckaren skall motsvara minst 2 kg pulver enligt brandklass 13A 89B C och vara förankrad i fordonet på skyltad plats (märkning utvändigt och invändigt i anslutning till utrustningen).

5.3 Bälteskniv

För att skära av säkerhetsbälten vid en eventuell fordonsolycka ska en bälteskniv finnas lätt åtkomlig för föraren i fordonet på skyltad plats.

5.4 Bälteskudde

I varje fordon skall finnas minst en godkänd bälteskudde.

5.5 Förbandslåda

En förbandslåda ska finnas i alla fordon och ska innehålla minst: sårtvätt, blodstoppare, plåster ordinarie och större. Utrustningen ska förvaras i fordonet på skyltad plats.

5.6 Reflexväst

I varje fordon ska det finnas minst en reflexväst.

5.7 Lastförskjutningsskydd

Varje fordon ska vara utrustat med skyddsnät/skyddsgaller, mellan bagage- och personutrymme.

5.8 Skolskylt

Fordon som används för skolskjuts ska vara utrustat med godkända skolskjutsskyltar enligt TSFS 2017:10 bilaga 3.

5.9 Däckkrav

Fordonet ska ha årstidsanpassade däck, typen året runt däck får ej användas.

6 Krocksäkerhet

Alla fordon skall uppnått den högsta kravnivån fem stjärnor i det europeiska krockprovningsprogrammet Euro NCAP eller ha motsvarande krockskyddsegenskaper enligt ett intyg från tillverkaren.

7 Beställarens övriga fordonskrav

7.1 Fordonsålder

[Högsta fordonsålder varierar mellan olika trafikbeställare. Olika klimat och geografiska förutsättningar kan påverka hur mycket ett fordon slits.]

Varje trafikbeställare får därför göra en egen bedömning av vad som är ett rimligt ålderskrav i upphandlingarna. Ålder räknat från datum när fordonets är påställt första gången i Sverige eller annat land.]

7.2 Fordonsräckvidd

[Hur långt fordonet är körbar i kilometer utan laddning/tankning är en viktig planeringsförutsättning.]

Att ange en minsta räckvidd enligt WLTP (Worldwide Harmonized Light Vehicles Test Procedure) kan vara till nytta för att beskriva i vilken omfattning ett fordon skall kunna köras utan laddning/tankning. Körområdets geografi och förutsättningar tillsammans med infrastruktur för laddning/tankning behöver vägas in för kravställning.]